

POZIV ZA TAKOJŠNJO USTAVITEV TRENUTNEGA POSTOPKOV DPN ZA POPLAVNO VARNOST SPODNJE SAVINJSKE DOLINE IN ZA ČIMPREJŠNJO PRIPRAVO POPRAVKA ZAKONSKO SKLADNEGA NAČRTA

Združenje **Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije** se skupaj s somišljeniki, podporniki ter sodelujočimi strokovnjaki pridružuje pozivu več civilnih iniciativ kmetov in prebivalcev Savinjske doline, ki je bil dne **19. 1. 2026** predstavljen načrtovalcem in odločevalcem na **javni razgrnitvi DPN za poplavno varnost**, izvedeni v Domu II. Žalskega tabora. Uradna objava Direkcije Republike Slovenije za **vode in Ministrstva za naravne vire in prostor navaja, da je DPN za Spodnjo Savinjsko dolino del medsebojne povezanega sistema ukrepov na celotnem porečju reke Savinje**, ki vključuje **sistem suhih zadrževalnikov in ureditev strug** ugotavlja pa se, da načrt temelji na **dragih dolgoročnih nepopravljivih posegih v naravo in dragih gradbenih posegih**, ki bi bistveno presegali koristi DPN, saj v njem niso zajete celostne rešitve in ne temeljijo na pravih vhodnih podatkih. Savinjšani ne nasprotujemo ureditve poplavne varnosti SSD ampak trenutno neustreznemu DPN in naprošamo za čimprejšnji pristop k popravku DPN.

Na podlagi predstavljenih vsebin, odzivov stroke in udeležencev javne razprave ter ugotovljenih pomanjkljivosti **pozivamo k takojšnji ustavitvi nadaljnjih postopkov sprejemanja obstoječega DPN**

Načrtovalce in odločevalce pozivamo:

1. Da **nemudoma ustavijo** nadaljnje postopke sprejemanja obstoječega DPN.
2. Da začnejo **celovit popravek DPN**, ki bo vključeval **celostne sonaravne rešitve**, mokre zadrževalnike in pogoje za evropska sredstva, ter ga predstavijo na ponovljeni **javni razpravi predstavijo v 3 D tehniki dne 15. marca 2026**.
3. **Pristopijo k celoviti prenovi DPN**, ki mora temeljiti na **sonaravnih rešitvah (Nature-Based Solutions)**, kot to zahtevajo: Direktiva 2007/60/ES o obvladovanju poplavne ogroženosti, Okvirna vodna direktiva 2000/60/ES, ter Uredba (EU) 2024/1991 o obnovi narave. Brez vključitve sonaravnih rešitev (mokri zadrževalniki, mokrišča, poplavne ravnice, zadrževanje vode v prostoru, obrežna vegetacija) **projekt ni skladen z evropsko zakonodajo in ne izpolnjuje pogojev za pridobitev EU finančnih sredstev**.
4. **Da se izvedejo dodatne študije vpliva suhih visokih zadrževalnikov (do 6 m)**, ki **morajo strokovno ovrednotiti**: vpliv na hitrost vetra in turbulentne tokove v dolini, vključno z modeliranjem za ekstremne viharne razmere, možnost poškodb bližnjih objektov, hmelnjarskih žičnic in stanovanjskih hiš, mikroklimatske spremembe, vpliv na vegetacijo, tla in lokalne ekosisteme, in vse druge okoljske, hidrotehnične in konstrukcijske posledice postavitve visokih vertikalnih objektov sredi doline.

5. Da se preučijo **ekonomsko in okoljsko optimalne rešitve**, vključno z nadgradnjo obstoječih zadrževalnikov (npr. Žovnek) in morebitnimi novimi lokacijami, vzporedne struge, mokrišča..
6. Da se vključi v načrtovanje **urejanje hudournikov od izvira po strugi navzdol in vseh pritokov**
7. Da se vključi v načrtovanje **znanje ljudi s terena in argumenti, ki so bili načrtovalcem povedani na javni razpravi**
8. Da se zaščiti **trajna kmetijska zemljišča**, podtalnica, infrastruktura in kakovost bivanja prebivalcev.
9. Da s v fazi **načrtovanje vključijo neodvisni strokovnjaki, župani SSD in predstavniki laične javnosti in civilnih iniciativ**,

Zakaj so predlagani ukrepi nujni? Obrazložitev:

1. Zaustavitev obravnave predstavljene variante DPN

Zahtevamo, da se **nemudoma zaustavijo vsi postopki nadaljnje obravnave in sprejemanja predstavljene variante DPN**, dokler niso celovito in strokovno obravnavani vsi ključni dejavniki, ki omogočajo učinkovito, trajnostno in dolgoročno izvedljivo zagotavljanje poplavne varnosti. Predlagamo **vključitev širšega in neodvisnega nabora strokovnjakov** (hidrologija, krajinska arhitektura, kmetijstvo, okolje, podtalnica, sonaravne rešitve), saj trenutni pristop temelji pretežno na ozko tehničnih inženirskih rešitvah in gradbenih posegih, ki nimajo odgovorov o posledicah.

2. Odprava pomanjkljivosti in priprava celostnih rešitev in dodatnih študij

Načrtovalci morajo **odpraviti vse bistvene pomanjkljivosti**, ki jih predlagani DPN ne upošteva, ter pripraviti **celostne rešitve za prilagajanje podnebnim spremembam**, in sicer: tako za **poplavno varnost**, kot tudi za **obdobja suše** ter prilagoditvam podnebnih sprememb. To je mogoče le z vključitvijo **mokrih zadrževalnikov ter sonaravnih (nature-based) rešitev**, kot jih predvideva evropska zakonodaja in kot **so tudi pogoj za pridobivanje evropskih finančnih sredstev**. Te rešitve v obstoječem DPN **niso sistematično obravnavane**, razen minimalne in nezadostne rešitve na območju Gojzdnice. **Vključijo sodobne sonaravne rešitve in ekomodracijo**, ki zagotavljajo **dolgoročno poplavno varnost in izboljšujejo kakovost prostora** kot so **mokri zadrževalniki, obnovljena mokrišča in poplavne ravnice** naravno zadržujejo vodo in zmanjšujejo poplavne vrhove, hkrati polnijo podtalnico, vključijo **vegetacijsko bogate obrežne pasove in poplavne ravnice**, ki stabilizirajo bregove, ustvarjajo naravne vetrovne zaščite in izboljšujejo mikroklimo, podpirajo **biotsko raznovrstnost**, vključno z redkimi vodnimi in obvodnimi vrstami, omogočajo **naravno filtracijo vode**, zmanjšujejo erozijo, izboljšujejo kakovost tal in podporo ekosistemskim funkcijam, povečujejo **rekreacijske, estetske in ekosistemske koristi**, kar neposredno vpliva na kakovost življenja in ohranja vrednost nepremičnin.

Na javni razpravi je bilo načrtovalcem predano strokovno gradivo, ki so ga pripravili: prof. dr. dr. **Ana Vovk, Inštitut za promocijo varstva okolja, Univerza v Mariboru** –

Mednarodni center za ekoremediacije. Gradivo je bilo predhodno posredovano tudi vsem županom Spodnje Savinjske doline in je javno dostopno. <https://ekoci.si/zadnje/szj-strokovne-pripombe-k-dpn-za-zmanjsanje-poplavne-ogrozenosti-spodnje-savinjske-doline-nujnost-vkljucitve-sonaravnih-resitev/>

3. Priprava popravljenega DPN in ponovitev javnih razprav

Zahtevamo, da se **do 15. marca** pripravi **popravljen DPN**, ki bo upošteval strokovne pripombe, ter da se izvede **nov krog javnih razprav**, v katerih bo zagotovljena dejanska možnost sodelovanja javnosti in stroke. Izvede se naj primerjava obstoječega in popravljenega DPN

4. Nepravilni in pomanjkljivi podatki v obstoječem DPN

Ustavitve DPN je nujna tudi zato, ker so v njem uporabljeni **nepravilni in nepopolni podatki**, med drugim:

- razlike pri izračunih ogroženih kmetijskih zemljišč znašajo **več kot 300 do 500 ha**,
- načrt ne zagotavlja celostne poplavne varnosti reke Savinje, temveč v številnih primerih **povečuje tveganja za kmetijska zemljišča, objekte in premoženje**,
- bistveno se spreminja naravna in kulturna krajina Savinjske doline,
- niso celostno obravnavani **pritoki Savinje (Bolska, Ložnica, Pirešica, Paka)** ter hudourniški vodotoki,
- ni obravnavana ureditev reke Savinje **od izvira do izliva**,
- niso bile predstavljene obljubljeni **dve variantni rešitvi**, napovedane leta 2023,
- DPN ne **vključuje primerjalnih ekonomskih analiz in nima podpisanih recenzij**,
- niso bile **obravnavane pripombe iz javne razgrnitve leta 2023**.

5. Zakaj so potrebne dodatne študije mikroklima in strokovna obrazložitev vplivov suhih visokih zadrževalnikov v dolinah

Za dopolnitev DPN za poplavno varnost Spodnje Savinjske doline navajamo **ključna izhodišča** zakaj je potrebno pred morebitno postavitvijo suhih zadrževalnikov, ki so ponekod višine do 6 m izvesti dodatne študije. V pomoč foto UI.

1. Prosimo da DPN preučitev naslednjih vplivov: Pred kakršnokoli gradnjo suhih visokih zadrževalnikov je nujno izvesti obsežne strokovne študije, da se preprečijo poškodbe infrastrukture, degradacija okolja in povečana poplavna tveganja. Le na podlagi celovite strokovne analize je mogoče zagotoviti dolgoročno varnost in skladnost z evropsko in nacionalno zakonodajo.

a) Hidrodinamični in aerodinamični vplivi Visoki zidovi v dolinah lahko bistveno spremenijo lokalne tokove vetra, še posebej pri vходу vetrov iz hribov. Ob ekstremnih viharjih lahko nastanejo turbulentni vrtinci, ki povečujejo silo vetra v neposredni bližini zidov. Primerjava: **obstoječe že sedaj 7 m visoke hmeljske žičnice se že sedaj poškodujejo pri močnih sunkih** vetra in jih poderejo kar dokazuje ranljivost objekta na podobne in večje strukture .ali bo v sedaj veter butnil v steno zadrževalnika n pometel vse streh stanovanjskih hiš?

b) Vpliv na infrastrukturo in stanovanjske objekte . Vetrovi iz okoliških hribov že sedaj povzročajo škode, teh pojavov pa bo čedalje več. Zrakov in vibracijske sile, ki nastanejo ob vetrovnih vrtincih, lahko povzročijo mehanske poškodbe bližnjih hiš, kmetijskih objektov in občutljivih sistemov (npr. žičnice). Značilno je, da se poslabšajo obstoječe težave s statiko in obrabo materialov zaradi dodatnih vetrovnih obremenitev.

c) Mikroklimatski in ekološki vplivi Postavitev visokih vertikalnih struktur spremeni lokalno cirkulacijo zraka, kar lahko vpliva na temperaturo, vlažnost in prezračevanje doline. Možni negativni učinki na vegetacijo vključujejo spremembo mikrohabitatov in poškodbe občutljivih nasadov. Spremembe talne vlage in odtoka deževnice lahko vplivajo na lokalne ekosisteme in podtalnico.

d) Hidrološki vplivi Suhi zadrževalniki brez sonaravnega dopolnjevanja ne prispevajo k zadrževanju vode v naravnem prostoru, ne omogočajo infiltracije in polnjenja podtalnice. Posledično se lahko povečajo poplavna tveganja nižje v dolini, še posebej ob nepredvidenih ekstremnih dogodkih.

f) Priporočilo za dodatne študije Strokovne simulacije: modeliranje vetrovnih tokov ob različnih hitrostih in smereh vetra, vključno z ekstremnimi vremenskimi scenariji., Strukturne analize: preverjanje mehanske odpornosti in tveganj za bližnje objekte., Okoljske študije: vpliv na vegetacijo, tla, podtalnico in lokalne ekosisteme. Ocena trajnostnih učinkov: primerjava z alternativami, vključno z sonaravnimi rešitvami (mokri zadrževalniki, poplavne ravnice, mokrišča).

Zahteva za dodatne študije vpliva suhih zadrževalnikov na tla in kakovost vode možnost trajnega uničenja zemlje z pridelovalno hrane

Strokovne izkušnje in primeri iz prakse kažejo, da suhi zadrževalniki ob visokih vodah zbirajo **tisoče kubičnih metrov poplavne vode**, ki se med odtokom koncentrirajo in odnašajo **organske odpadke, mulj, mikrodcelce in olja**, ki so že prisotni v toku. Ko voda odteče, **ostanejo na površini in v talnem profilu nevarni ostanki**, kar vodi do:

5. Neustrezen potek javne razprave v Žalcu

Javna razprava v Žalcu ni potekala na način, **ki bi zagotavljal transparentnost in sledljivost javne razprave**; ni bil voden uradni zapisnik, razpravljalci niso bili evidentirani, večina vprašanj je ostala brez odgovorov.

Načrtovalci so sicer napovedali naknadno odgovarjanje, kar pa pošteno ne bo mogoče izvesti saj sploh ne vedo kdo je postavljajl vprašanja, kdo je bil razpravljaec in nimajo evidenc o konkretnih premerih, ki bi jih bilo potrebno upoštevati v DPN, da bi lahko transparentno odgovoriti na vprašanja in **preučili kako vključiti znanja iz izkušnje iz ponesrečenih sedanjih načrtovanj in izvedb istih ali povezanih načrtovalcev v preteklosti, da se napake n bi ponovile. na kar so razpravljalci dobronamerno opozarjali in iskali odgovore:** (npr vzroki poplav v Levcu, izlivi iz avtocest,. Opozorjeno je bilo, da bo poplavljalna naselje Ložnica, če bi bil predlagani DPN sprejet.

Načrtovalci niso podali odgovorov na vpliv podtalnice in biodiverzito.in vpliv mikroklima. Opozorjeni so bili nato, da so bili podrti nasipi in posekani topoli v Bolski in vzroki za poplave zaradi nepremišljenih posegov v naravi) Ni odgovorov, če bi bil suhi zadrževalnik 6 m visok zid 2 od hiše za njim **pa kubiki vode in vplivi podtalnice**. Ni dorečen sistem čiščenja in vzdrževanj suhih zadrževalnikov. V DPN ni vključen **nadomestna izgradnja odstranjene infrastrukture kot** npr otroška igrišče v Kapli vasi Ni narejena Swot analiza primerjalnih študij, niti ne Swot analiza kaj pomeni DPN za kmetijska gospodarstva in kaj neusklajenost z drugimi zakonodajama kot je zaveza za dolgotrajno varovanje kmetijskih zemljišč in Natura 2000 in kaj to pomeni za kmetijskih gospodarstva ter za druge in druge gospodarske dejavnost v Savinjski dolini, ki bo jo takšne grob poseg zaznamoval za vedno DPN predvideva omejeno trajno površinsko prisotnost objektov na kmetijskih zemljiščih, hkrati pa vključuje povračilo škode in odškodnine v primeru poplavnih dogodkov, lastniki pa želijo stroki dopovedati, **da ne želijo povračilo škode ampak jih prosijo in rotijo, da naj DPN NAČRTUJE tako da škodnih dogodkov in trajnih posledic ne bo. Nepopravljive degradacije tal** ki postanejo neplodna, zmanjšuje se zmožnost zadrževanja hranil in infiltracije. Slovenija ima le 800m² kmetijskih površin za prehrano prebivalca bi jih potrebovali 2500 m², zato vsak košček kmetijske zemlje šteje.

Naprošamo vas, da ne uničujete skoraj 2000 ha najbolj plodne zemlje in da in ne ustvarjate pogojev, da se sedanji in prihodnji redovi ne bi mogli preživeti in da ne bi imeli vode

Že sedaj smo večinam odvisni od uvoza hrane ,geopolitične in podnebne ter gospodarske razmere pa nepredvidljive **zato je potreben celostni pristop, tudi z ohranjanjem naravnih virov in preprečevanje škod, da se bo narod lahko hranil in prehranil v svoji deželi**

Savinjčani potrebujemo **celostno ureditev reke Savinje od izvira do izliva**, ki bo varovala ljudi, ohranila trajno varovana kmetijska zemljišča, zaščitila podtalnico, omogočila prilagajanje na podnebne spremembe in hkrati podpirala **trajnostno biotsko raznovrstnost ter lokalno mikroklimo** ne pa rešitve, ki kratkoročno predstavljajo tveganja in dolgoročno povzročajo nepopravljivo škodo prostoru. Ljudem, kmetom in gospodarstvu V kolikor se obstoječi DPN kljub navedenemu nadaljuje brez bistvenih popravkov, bomo to razumeli kot **zavestno odstopanje od evropske zakonodaje, stroke in interesov lokalnega prebivalstva.**

S spoštovanjem,

Združenje Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije in somišljeniki ter sodelujoče strokovnjake

Irena Rotar

predsednica Združenja Ekoci

Priloga:

- gradivo za pomoč načrtovalcem, ki so ga pripravili strokovnjaki prof. dr. dr. **Ana Vovk, Inštitut za promocijo varstva okolja, Univerza v Mariboru – Mednarodni center za ekoremediacije**

V vednost:

- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Direkcija Republike Slovenije za vode
- Župani občin Spodnje Savinjske doline
- Ciljna javnost